

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 28 (290)

16. juulil 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmine 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) K. Reinberg, Krim. kohtup. sead. § 258. 2) Süütamisest. 3) III rahvusvaheline administratiiv-teaduste kongress Pariisis. 4) Uusi põhimõtteid karistusseadustes. 5) Politseikoerte kasvatuse ja õppeasutuse korraldus. 6) Ametlik osa. 7) Kuulutusi.

Krim. kohtup. sead. § 258.

K. Reinberg.

Pole vist ühtki seaduseparagrahvi, mis leiaks politsei poolt nii tihti käsitamist, kui kr. kp. s. § 258. Kõik politsei poolt toimepandavad läbiotsimised, vaatlemised, äravõtmised ja teised sarnased toimingud võetakse ette tähendatud seaduse põhjal.

§ 258 räägib, et „neil juhtumistel, kus politsei satub toimitava või äsja toimepandud kuriteo peale, või on karta, et kuriteo jäljed võiksid kaduma minna enne kohtu-uurija jõudmist sündmuskohale, politsei asetab kohtu-uurijat kõigis edasilikamatuis eeluurimistoiminguis, nagu vaatlemised, ülevaatamised, läbiotsimised ja äravõtmised. . .“ Paragrahvi tekst ütleb selge sõnadega, et ta käsitamine võib aset leida ainult siis, kui asi läheb kohtu-uurija kätte. Seda vaadet kinni-

tab see asjaolu, et § 258 on asetatud kr. kp. s. II. jakku, mis käsitab „eeluurimist“, s. o. toimingut, mis meie kohtukorra järelle leiab aset ainult asjades, missugused alluvad üldkohtuasutustele.

Kuivõrd seaduslikud on sarnastel asjaoludel politsei poolt toimepandavad läbiotsimised, vaatlemised jne. asjades, mis alluvad rahukohtule? Politsei protokollleerib need toimingud § 258 põhjal. Kuid meie nägime, et see seaduseparagrahv võib käsitust leida ainult asjades, mis alluvad üldkohtuasutustele, mitte rahukohtule. Ei muuda seda seisukorda isegi see asjaolu, et mõned asjad, mis alguses näivad alluma rahukohtule, arenevad asjadesse, missuguseid tuleb üle anda kohtu-uurijale (kolmas vargus, kolmas pettus j.t.), sest politsei, käsitades üht või

teist seadust, ei või rajada oma tegevust juriidiliselt asjaoludele, mis võib olla tullevikus ehk leiavad aset.

Kr. kp. s. paneb vaatlemised, ülevaatomised, läbiotsimised ja äravõtmised rahukohtunikude peale. Motiivides selle veneaegse seaduse juure, nii palju kui mäletan, on öeldud, et seadusandlus on leidnud tarvilikuks need toimingud teha rahukohtunikude ülesanneteks seetõttu, et politsei arenemispind, eriti provintsis, on nende toimingute seaduspäraseks täitmiseks madal. Tõsi küll, rahukohtunikul on õigus tähendatud toimingute läbiviimist panna kohaliku politsei peale. Kuid kr. kp. s. § 105 ütleb, et politsei siin talitab rahukohtuniku ülesandel. Teiste sõnadega, politsei võib toime panna asjades, mis alluvad rahukohtunikule, vaatlemisi, ülevaatomisi, läbiotsimisi ja äravõtmisi tingimusel, kui see politseile on tehtud ülesandeks rahukohtuniku poolt. Sellele otsusele juhib meid ka kr. kp. s. § 74, mis räägib, et rahukohtunik võib asja otsustamise lükata edasi, kui leiab tarvilikuks panna toime vaatluse, järelevaatamise, läbiotsimise või äravõtmise... või jälle politseil koguda mõnes asjas tarvilikke andmeid. Nii siis jõuame otsusele, et kr. kp. s. § 258 käsitlemine asjades, mis alluvad rahukohtule, ei ole maksva seadusega kooskõlas.

Nii palju kui mäletan, on olemas selle küsimuse kohta senati seletus. Viimane leidis võimupiirist üleastumise politsei-ametniku tegevuses, kes asjas, mis allus rahukohtunikule, pani kaebealuse juures läbiotsimise toime.

Meie politsei praktika läbiotsimiste ja teiste sarnaste toimingute alal läheb lahku seadusetähega. Kuid piirata siin politsei tegevust tähendaks politseid, eriti kriminaalpolitseid, teguvõimetuks muuta. Kui, näiteks, kriminaalpolitsei ametnik, vargust jälgides, selle asemel, et kohe läbiotsimine võtta ette arvatava varga juures varastatud varanduse leidmiseks, peab vastavalt rahukohtunikult selleks luba muretsema, siis on arusaadav, et tema tegevus ei saa olla kuigi viljakas.

Praegune riigikogu esimees K. Einbund, olles siseminister, vastas riigikogus arupärimisele konsistooriumi asjas. Valitsust süüdistati selles, et tema ei olevat sea-

dusepäraselt talitanud. Härra Einbund tähendas õieti, et revolutsiooni keerises tekkinud riik ei saa teha oma esimesi samme täpses kooskõlas seadusega, mis ammutatud võõrsilt ning seetõttu ei surda vastata meie nõuetele üksikasjaliselt. Siin kasutab rahvas revolutsiooni saavutusena oma õigust sisemistes asjades talitada nii, nagu seda möödapäasematul nõuab elu. Riigikogu oma üleminekuvormeliga ühines selle vaatega.

Ka praegune politsei praktika kr. kp. s. § 258 alal tuleb võtta revolutsiooni saavutusena. Arusaadav, et eesti politseid tuleb mõõta teistsuguse mõõdupuuga, kui seda tegi omal ajal seadusandja vene politseiga. Selge on ka, et meie politsei tegevust ei saa suruda iganenud vene seaduse raamidesse ja et surnud seadusetaht ei tohiks olla tõkkeks politsei arene-
miskäigus. Oleks ülim aeg, et meie seadusandlus looks seadusliku aluse politsei praegusele elunõuetest tingitud, kuid seaduse raamidest väljapaisatud praktikale.

Lõpuks olgu tähendatud, et ka asjades, mis alluvad üldkohtuasutustele, kr. kp. s. § 258 käsitlemine kord pole, minu arvates, kooskõlas seaduse nõuetega. Kriminaalpolitsei praktika nõuab, et igal kr. kp. s. § 258 põhjal kokkuseatud protokollile oleks kahe tunnistaja allkiri. Järgmine paragrahv seletab, et politsei, tegutsedes § 258 põhjal, täidaks täpselt eeluurimise toimumiseks ülesseatud nõudeid. Teiste sõnadega, politsei poolt § 258 põhjal kokkuseatud protokollid peavad vastama nõuetele, mis seadus kirjutab ette kohtu-uurijale eeluurimise juures. Sellest tuleb järeldada, et politsei poolt § 258 põhjal kokkuseatud protokollid peavad kandma vähemalt kahe tunnistaja allkirju (§ 321) ainult juhtumistel, kus seadus seda nõuab kohtu-uurijalt, nagu vaatlemised, järelevaatamised, läbiotsimised ja äravõtmised (§§ 315, 358), kuna teistel juhtumistel, näiteks, ülekuulamistel, kus seadus tunnustajate juuresolekut kohtu-uurijale ei kirjuta ette, ka politseil ei ole seda tarvis.

Sellel seaduse tõlgitsemisel pole ainult teoreetiline, vaid ka praktiline tähtsus. Kirjutage ette kriminaalpolitsei-ametniku seisukorda, kellel, näiteks, surmavalt haavatu tuleb üle kuulata ja selleks peab otsima kaks tunnistajat!

Süütamisest.

(Lõpp.)

Dr. Hans Gross kõneleb oma teostes ühest süütamisest, kus vaheaeg kuriteo toimepanemise momendi ja tulekahju tekkimise vahel oli kolmveerand aastat! Sarnaseid süütamisi nimetatakse ajasüütamiseks („Zeitzündung“). Meie päevil tarvitatakse abinõusid, mis nii pikka vaheaega ei nõua: olgugi, et kuriteo avalikukstegemine on seda raskem, mida pikem on kõnesolev vaheaeg, ei ole praegusel ajal inimestel nähtavasti enam võimalik kaua oodata — tahetakse nii pea kui vähegi võimalik maitsta kuriteo kordasaatmise teel saadud vilja. Alljärgnevad näited, mis mitmekülgselt illustreerivad ajasüütamisviise meie ajal ja samuti ka kuritegijaid, on enamalt jaolt võetud eelmises „E. Politseilehe“ numbris mainitud kriminaaldirektor Vogel'i tööst „Die Brandstiftung unter besonderer Berücksichtigung der sogenannten Zeitzündung“.

Keegi tislter sattus majanduslikult raskesse seisukorda, teda ähvardas pankrott ja tema otsustas ära kasutada kinnitusraha selleks, et välja pääseda halvast olukorrast. Mees asetaski oma töötoalauale steariinküünla ja pani palju laaste lauale. Küünal pandi põlema, luugid akende ees pandi kinni — ning asi näis olevat korras. Kuritegija läks ise töötoa vastas olevasse kõrtsi, et seal ära oodata tulekahju algust, mis muuseas nõudis kahe inimese elu. Mõne tunni pärast tekkiski tulekahju; akende lahtitegemine andis tulele muidugi uut hoogu ning suure vaevaga läks kohalerutanud inimestel ühes tuletõrjujatega korda tulele panna piiri. Suits, mis tekkis laastude põlemisest, tungis maja teisele korrale ja sai kahe inimese surma põhjuseks. Kriminaalpolitseil läks korda teha kindlaks, et oli tarvitatud petrooleumi tule laialilaotamiseks. Samuti tehti avalikuks, et tislter, kelle töötuba langes tuleroaks, ostis tulekahju tekkimise päeval küünlaid ühest kauplusest, mis asus õige kaugel tema tööruumidest. See kõik oli aluseks mehe areteerimiseks. Selgus, et ostetud küünlad ning tööruumide rusude alt leitud küünlajäänused läksid materjali headuse poolest ühte. Ostetud küünlad tarvitasi kolm tundi ärapõlemiseks. Täpselt kolm tundi enne tule algust lahkus tislter viimasena omast töötoast. Kui see oli selgeks tehtud, hakkas ka tislter ise andma mõningaid seletusi,

et tema olevat tõesti, tööruumidest lahkudes, unustanud põleva küünla lauale. Oli selge, et tegemist oli süütamisega.

On arusaadav, et kriminaalametniku ülesannetesse ei kuulu selle kindlakstegemine, kui kaua põleb üks või teine küünal, mis materjalist viimane on jne. Muuseas olgu siin tähelepanu juhitud sellele, et küünla põlemisaega võib kunstlikult pikendada soola raputamise ja küünlale. Niisuguste küsimuste selgitamiseks on eriteadlased. Et ametnikkudevõhikute poolt ettevõetud katsed võivad tuua kasu asemele kahju, näitab järgmine juhtumine, millest jutustavad prof. dr. M. Dennstedt ja dr. F. Voigtländer „Der Nachweis von Schriftfälschung'is“.

Ühe kaupluse mahapõlemise korral tekkis kahtlus, et tegemist on süütamisega. Kohal leitud asjad ja mõned uurimise ajal ilmsikstulnud asjaolud lubasid oletada, et kuritegija asetaski lauale mingi karbi kergesti põleva materjaliga ning pani kasti steariinküünla, pani viimase põlema, lukustas ukse ja sõitis minema. Teada oli, missuguse rongiga mees ära sõitis, arvata võis, et tema otsekohe peale kuriteo kordasaatmist rongile ruttas, samuti oli umbkaudselt teada, millal algas tulekahju. Võis jõuda otsusele, et läheb korda süütegu kindlaks teha, kui kuriteopaigal leidub küünlaid, mille materjal sobib leitud küünlajäänustega ja mille põlemisaeg vastab ajale kuritegija ärasõidust kuni tulekahju tekkimiseni. Tõesti leiti kaupluse ruumide rusude alt kuus küünalt. Kahjuks aga kasutas kohtu-uuriija kolm küünalt selleks, et iseseisvalt teha katseid. Tagajärg vastas muuseas kalkuleeritud ajale. Ülejäänud küünlad saadeti eksperdile. Selgus aga, et kõik eriteadlasele saadetud küünlad olid parafiinküünlad ja mitte steariinküünlad. Ei olnud enam võimalik kindlaks teha, kas kohtu-uuriija poolt katseteks tarvitatud küünlad olid samasugused või mitte, nii et vastav analüüs oli rohkem süüaluse kasuks kui kahjuks. Arvesse võttes, et otsekohest süüdtõendavat materjali politseil ega kohtu-uurijal polnud, tuli asi lõpetada, olgugi, et väga tõenäolik oli kaupmehe poolt ettevõetud süütamine.

Ühes väikses linnas otsustas keegi pagariäriomanik oma äriruumid põlema panna, sest ruumid ja sisseseade olid

vananenud, ja kinnituseltsilt saadava raha abil üles ehitada moodse pagariäri. Selleks pani kuritegija steariinküünla saapamäärdekarp, viimase ümber aetas tema mõned saiakorvid, mis olid täidetud paberiga nii, et küünla lühikeseks põlemisel pidi paber tuld võtma ning tulekahju sünnitama. Küünal pandi põlema, ukсед ja aknad lukustati korralkult. Peale selle pani omanik endale kütiseltsi mundri selga ja läks ühes naise ja lapsega selle seltsi peole, kus tema lõbusas seltskommas ära ootas tule algust. Umbes nelja tunni pärast algaski tulekahju ning maja, kus asus äri, põles maani maha. Kuid uuest ärist ei tulnud siiski asja; politseil läks korda omaniku süüd kindlaks teha ja „korraliku küti“ paigutada trellide taha.

Sarnaselt toimivad süütajad enamalt jaolt: viis on võrdlemisi primitiivne ja ei nõua suuremat ettevalmistamist. Kuid juhtub ka, et tarvitusele võetakse meetodeid, mis keerulisemad ja mille lahendamise hoopis raskem kriminaalametnikkudele. Nii, näiteks, tegutses üks süütaja järgmiselt. Tema pani põlema mööblikoorma, kus olid tema mööblid, kaunis komplitseeritud süütamisviisil. Mööblikoorem seisis kusagil vaksalts. Mööbel asetati mehe enese poolt kinnisse vankri nii, et raske oli ust avada. Öösel tekkis vankris tulekahju. Politsei ja tuletõrjujad tungisid vankri, kus kõigepealt selgus, et mööblit oli võrdlemisi vähe; varsti läks korda tuld kustutada ja siis leiti riietekapist kell, mille abil süütamine toime pandi. Korraga kuulsid ametnikud ühe teise kella tiksumist. Selgus, et vankris olevas teises kapis on veel üks kell-ärataja. Viimane oli ühendatud taskulambipatareidega, need olid omalt poolt ühendatud vasktraadi abil vatiga, mis oli bensiiniga kastetud. Vatt pidi muidugi teataval tunnil elektrisädeme abil põlema süttima ja ühes sellega ka mööbel. Ametnikud jäid ootama ja tõesti sündiski kell 2 kõik nii, nagu oli ette arvatud. Kõige sellega ei arvestanud muidugi kuritegija, kes kahe kella ülespanemisega näitas erilist ettevaatust. Terve huvitav konstruktsioon võidi esitada kohtule asitõendusena.

Üldse kasutatakse tihti elektrivoolu ja -sädemeid süütamisel. Nii kõneleb prof. dr. Dennstedt eelpoolnimetatud teoses järgmistest süütamistest elektri abil. Kella asemele (näiteks korterikella juures) pannakse mõni klaasnõu õige õhu-

kesest klaasist. Nõusse valatakse väevlihapet. Kui korteriukse elektrikella nupule vajutatakse, läheb klaasnõu katki ja väevlihape jookseb klaasnõu all olevasse nõusse, kuhu mahutatakse kloorhappe-kaali ja suhkur (või tuletikud). Sellest protsessist tekkiv leek läheb üle teistele ainetele või asjadele, nii nagu kuritegija seda soovib, ja tulekahju ongi tekkimas. Kõige selle juures peab silmas pidama veel seda, et kellanupule võib vajutada isik, kes kaugel seisab kõigist sarnastest kavatsustest. Korteriomanik teeb tarvilikud ettevalmistused ja lahkub ise majast, näiteks suvitama minnes. Keegi võõras isik (kirjakandja jne.) vajutab nupule ja tulekahju puhkeb lahti.

Keegi nupukas mees mahutas steariinküünla mesipuuusse põõningule; selle kõrvale pani mees mitmesuguseid kergesti tuld võtvaid asju. Küünal pandi põlema — kuid mitte tikku abil, vaid paberirulli abil, mis varemalt põlema süütatud. Kuritegija arvas talitavat väga kavalasti, kuid just paberirull saigi äraandjaks. Nimelt pandi tulekahju aegsasti tähele. Inimesed ruttasid tuld kustutama ja leidsid seejuures paberirulli (süütaja lootis muidugi selle täieliku mahapõlemisele); viimasel leidis kuritegija poolt tehtud märkus ja tema näpujäljed. Kõik see tuli sellest, et mees kartis tuletiku äraviskamisega äratada kahtlust — juhtumisel, kui tuli liig varajaselt avalikuks tehakse.

Väga tähtis on tulekahju kohal leiduva prügi ja prahi korralik läbiotsimine. Nii jutustab krim. direktor Vogel ühest juhtumisest, kus uurimist toimiv kriminaalametnik leidis rusude alt elektriaparaadi, mille abil pandi süütamine toime. Aparaat ise olevat õige huvitav ja olevat asetatud muuseumi.

Tihti võtavad kuritegijad tarvitusele ka süütenööri. Üks alaealine katsus toime panna süütamist niimoodi, et tema ühendas kuuris oleva bensiiniga täispritsitud kuue süütenööri abil, mis viis läbi kuuriseina augu, hooviga. Nöör pandi põlema, kuid ära põles ainult kuub ja tuli ei jõudnud üle minna kuuris asuvatele asjadele. Keegi teine tahtis põlema panna suurema kraamilao; selleks kinnitas ta süütenööri riulite külge ja pani nööri põlema. Naabrid panid aga õigel ajal tähele tuletikkimise ning süüdlane võeti kinni ja anti kohtu alla.

Võiks vast ehk veel tähelepanu juhtida sellele, et maal katsutakse tihti süütamine toime panna äikse ajal. Tagamõie

on muidugi selge: pikne tekitas tulekahju. Üldse võib öelda, et tulekahjude arv, mis pikse läbi sünnitatud, ei tõuse üle 10% kõikidest tulekahjudest.

Võrdlemisi lihtsal viisil töötas üks kuritegija, kes bensiiniga imbutatud lapi viskas aita peale lapi põlemapanemise. Ait läks muidugi põlema ja põles maani mahha. Võib olla poleks kunagi suudetud seda kuritegu selgitada, kui mehe õnnetuseks poleks enne süütamist sadanud lund, mille peale kuritegija mingit rõhku ei pannud. Kriminaalametnikud leidsid lumes jäljed — ja see sai mehele saatuslikuks. Tehti selgeks, et mees ka varemalt juba oli toime pannud süütamisi kirjeldatud viisil, mis aga olid esialgu jäänud selgitamatuks.

Omapärastel tegutses kuritegija, kes süütamist toimetas järgmiselt. Tema oli küüni omanikuks ning pani küüni paar pakki naatriumi. Viimane põleb teadupärast ainult vees, millega mees arvestas. Küünikatus oli osalt lõhutud ja kui tuli vihma hakkas naatrium põlema ja selle tagajärjel ka küün ise. Siiski läks politseil kaudsete tõenduste põhjal korda kindlaks teha, et tegemist on süütamisega. Lõpuks tunnistas kuritegija oma

süü üles, tähendades ka töötamisviisi. Ühel teisel juhtumisel pani küünioomanik põlema hobuseteki, mis oli nii asetatud küüni, et üks ots oli heintel. Umbes 30 kuni 40 minuti jooksul peale teki põlemapanemise pidi tekkima tulekahju kuritegija väljaarvamise järgi. Tõesti sündiski nii, kuid ka see süütaja ei pääsenud teenitud karistusest.

Keegi veskiomanik pani veski trepile küünlaid, kusjuures viimased olid nii asetatud, et tuld ei olnud väljaspool näha. Küünalde ümber pandi tselluloidi, laaste jne. Tuld pandi naabrite poolt õigel ajal tähele ning mölder sai kinnitusraha asemele järelemõtlemisega vangimajas.

Suurt osa etendab tulekahjude juures ka tuul, mida muidugi kuritegijad ei jätta kasutamata.

Lõpuks olgu tähendatud, et ühel korral leiti konstruktsioon, mille abil sünnitati tulekahju, isegi klaveris!

Kõik need näited on selgeks tõenduseks sellele, kui raske on võidelda süütamise vastu, kui hoolsasti tuleb seda võitlust pidada, kui suurt ettevaatust on vaja ja kui palju teadmisi nõutakse lõpuks kriminaalametnikult.

III rahvusvaheline administratiiv-teaduste kongress Pariisis.

Valitsuse vastavate otsuste põhjal delegeeriti sisemin. peasekretär, härra E. Maddison, valitsuse esitajana III. rahvusvahelisele administratiiv-teaduste kongressile, mis peeti Pariisis 20.—25. juunini. 21. oli kongressi pidulik avamine Pariisi õigusteaduskonna dekaani prof. Berthelemy poolt. Avamise koosolekul viibis prantsuse valitsuse esitajana sisenministri äraoleku tõttu pensioniminister Louis Marin, kes ka sellekohase tervituskõnega esines. Ametlikult olid esitatud 20 riiki (Austria, Itaalia, Eesti, Egiptus, Ameerika Ühisriigid, Rumeenia, Poola, Taani, Leedu, Norra, Luksemburg, Hispaania, Türgi, Peru, Brasiilia, Venetsuela, Siiam, Argentiina, Ungari, Dominikaani vabariik; kongressist osavõtjaid oli 250. Eesti esitajana viibis kongressil veel prof. S. Csekey (Tartu ülikooli poolt).

Samal päeval, 21. juunil, algasid tööd kongressi viis sektsiooni. Sektsioonide päevakord oli järgmine:

I. sekts. (kommunaal-administratsioon). 1. Kommunaalkoonduse liigid (linnad, alevid, maakogukonnad). 2. Kommunaalautonoomia. Temast arusaamise viisid mitmesugustes riikides. Tema kindlustamise abinõud. 3. Kommunaalasutuse mõiste. Munitsipaal majandusline valitsus. 4. Kommunaalmaksud. Riigi fiskaalpoliitika mõju kommunaaleelarvete peale. 5. Kommunaalasutuste personaal. Tema kokkuseadmine ja statuut. 6. Perekonnameisu asutuste organisatsioon.

II. sektsioon (riigi- ja kogukonnavahe- lised administratsioonid). 1. Riigi- ja kommunaalvaheliste administratsioonide arv ja ülesanded (provintsid, regioonid, departemangud, ringkonnad, maakonnad jne.). 2. Vaheliste administratsioonide administratiiv-organid. Koosseis. Rekriteerimine. Tegevuse vabadus. 3. Vaheliste administratsioonide koostöö riigi- ja kommunaal-administratsioonidega (ühised fondid, segaasutused jne.). 4. Kom-

muunide liitumine (kommunide sündikaat, kommunide vaheline vastastikkus jne.). 5. Linnade kuhjumise reshiim. Linnade ning nende eeslinnade suhted. Linnade laiumise poolt ülesvõetud küsimused. 6. Isikulised asutused.

III. sektsioon (keskadministratsioonid).

1. Keskadministratsioonide organisatsioon. Asutuste ülem. Büroode suhted asutustega. Abinõud mitmesuguste asutuste vahel side kindlustamiseks. 2. Keskadministratsioonide ülesanded. 3. Asutuste korraldus. Administratsiooni industrialiseerimine ja kommertsialiseerimine. 4. Kohtud, kellele alluvad administratsiooni tegevusest tekkinud raskuste lahendamised. Administratiiv-kohus.

IV. sektsioon (dokumenteerimine, rahvusvahelised administratsioonid). 1. Administrativ-dokumenteerimine. Tarvitavad meetodid. 2. Administratiiv-teaduste dokumenteerimine. 3. Rahvusvahelised administratsioonid.

V. sektsioon (avalikuks tegevuseks ettevalmistamine; administratiiv-meetodite parandamine). A. Ametnikud ja nende statuut. 1. Ametnikkude rekruteerimine. Ametist lahkumine. Ameti stabiilsus. 2. Ametnikkude kasud, soodustused. Palk. Pension. Statuut. 3. Ametnikkude vastutus. 4. Ametnikkude gruppeerimine. B. Administratiiv-töö ja tema kontroll. C. Administratsioonide kontroll.

I. sektsioonile oli esitatud 24 ettekannet; neist olid esitatud tähtajal 18 — ning võisid harutamisele tulla. Nende seas olid ka Eesti esitaja, härra E. Maddisoni, referaadid: 1. „Kohaliste omavalitsuste autonoomia Eestis“ ja 2. „Vähemusrahvused Eestis ja nende õigused“ (ei tulnud harutamisele). Peale selle oli esitatud I. sektsioonile terve rida ettekandeid perekonnaseisuameti kohta, nende hulgas ka hra Maddisoni referaat „Perekonnaseisuameti korraldus Eestis“.

Omavalitsuste üksuste liikide kohta võeti vastu järgmine resolutsioon: Arvestades, et tulevik on koonduse päralt, mis vastavad neisse koondatud kodanikkude ühistele huvidele, mis ajaloolise traditsiooni tõttu on kujunenud ja solidaarseks muutunud; et selles mõttes vastavad territoriaalse jaotuse mõistele ainult riik ja kogukond — ükskõik missugusele korrale viimase valitsus on tehtud alluvaks — kellel omaette olemasolemine ja kes moodustavad huvide ühtsuse, olles juriidilise isiku iseloomuga; et on

alus mitte ära segada territoriaalseid jaotusi riigis võimu teostamiseks ja koonduste geograafilisi väljendusi, kellel on riigi piirides õigus suveräänse võimu teostamiseks ja koonduste geograafilisi väljendusi, kellel on riigi piirides õigus omaette olemasolemisele; et kommunaalpoliitika peab olema isegi riikliku poliitika aluseks ja lugedes mittevastuvõetavaks igasuguseid juhuslikke grupeerumisi riigi ja kogukonna vahel kui ka igasugust koguk. võimkonna vähendam. autonoomsete administratsioonide asutamistega; ja olles arvamisel, et see ainuüksi vastab avaliku elu lihtsustamise vajadusele, mis seda enam soovitav, et majanduslikkuldel põhjustel riigi sundus lasub rängemalt kodanikkudel, pooldab kongress kogukondade liitude või sündikaatide mõtet kogukondade huvide teostamiseks, samuti ka kogukonnavahelisi konverentse, mis on tekkinud kas huvitatud kogukondade algatusel või teatavatel juhtumistel seaduses ettenähtud kordadel.

Teise küsimuse (kogukonna autonoomia) kohta võeti vastu järgmine resolutsioon: On esitatud kaks arvamist kogukondade huvide korraldamise ja kogukondade administratsiooni kohta. Esimene — riiklik, mis leiab, et õieti pole olemas omaette kogukonna huviseid, mis lähevad lahku riiklikkudest ja et seepärast peab riik, olles huvitatud samuti nagu kogukondki nende huvide heast teostamisest, enda peale võtma nende eest hoolitsemise. Teine — traditsiooniline ja juriidiline, mis, arvestades ajalooliste ja geograafiliste teguritega, mille järgi suuremas osas riikidest on kujunenud kogukonna üksused, tunnustab kogukonna omaette olemasolu riigis ja leiab, et selle huviseid peab teostatama kogukondade esitajate näol laiemal või kitsamal riiklikul järelevalvel... Missugune ka ei oleks tähendatud huvide teostamisviis, mis ripub ära iga rahva iseloomu iseäraldustest, leiab kongress, et kogukonna autonoomia peab leidma täielise majandusliku administratiivse ja poliitilise väljenduse, kuid määral, mis ei sünnitaks kahju teistele seaduslikkudele vabadustele, s. o. kodanikkude isiklikule vabadusele ja teiselt poolt riigi enda huvidele.

II. sektsioonile oli esitatud 8 ettekannet, nende seas härra Maddisoni referaat „Omavalitsuste liidud Eestis“. Esitatud ettekannete kohta tähendas II. sektsiooni sekretär, härra Henry Puget, muuseas, et vaatamata kõikidele raskustele on viis

riiki esitanud 10 väga väärtuslikku referaati, kusjuures idariigid on enamuses. „Referaadid käsivad vähe tuntud aineid, laiendavad meie silmaringi ja aitavad kaasa õiguse arenemisele.“

Härra Maddison kandis ette oma referaadi kongressi teisel päeval, kusjuures viimase ja Poola esitaja härra C. Windorkievicz'i referaadid olid võetud eripunktina päevakorda.

III. sektsioonile oli esitatud 13 ettekanne, nende seas prof. Csekey referaat „Riigi keskasutuste määrusandlikust või-

must, eriti Eestis“ ja härra Maddisoni referaat „Administratiiv-justiits Eestis“.

IV. sektsioonile oli esitatud 9 ettekanne ja V. sektsioonile — 20.

Administratiiv-teaduste alalise komisjoni ettepanekul otsustati kongressi lõpukoosolekul järgmine kongress kutsuda kokku 1930. a. Madridis. Ametlikud esitajad võeti vastu prantsuse presidendi poolt 22. juunil. 23. juunil oli kongressiliikmete vastuvõtt Pariisi linnavalitsuses. Peale selle korraldati kongressiliikmetele ekskursioone Pariisis asuvatesse asutustesse ja väljasõite.

Uusi põhimõtteid karistusseadustes.

Maksivate karistusseaduste muutmise ja täiendamise küsimus on praegu päevakorral mitmes riigis. Küsimust peetakse iseenesest tähtsaks mitte ainult kohtunikkude, politseiametnikkude jne. ringides, vaid ka poliitilistes rühmitustes ja teaduste esitajate ringkondades; mitmed väljapaistvamad Lääne-Euroopa õpetlased on viimasel ajal erilist huvi hakanud üles näitama küsimuste suhtes, mis ühenduses maksivate karistusseadustega ja nende muutmise, eeskätt küll arstid, hingeteadlased ja kriminalistid-professorid. Valitseb üldine arvamine, et praegusaja nuhtlusseadused ei vasta enam meie aja nõuetele, meie aja inimeste hingeelule, tarvis on luua midagi uut ja mitte ainult tühi lappimistega, täiendamistega ja väikeseulatusliste uuendamistega ja muutmistega asjast üle saada. Tulevaste nuhtlusseaduste keskpunktiks ei tohivat enam olla kuritegu, vaid pidavat olema kuritegija, süüalune, tema isik; süvendamine uutesse nuhtlusseadustesse tähendavat kuritegude sügavamate juurte leidmist süüaluse isikus.

Meil läheneb aeg, mil tuleb riigikogus harutamisele uus nuhtlusseadus, mis õieti ei ole ja ei tahagi olla midagi täitsa uut, vaid mis iseenesest kujutab vene ajal väljatöötatud uue nuhtlusseaduse ümbertegemist vastavalt meie oludele, muutunud ajale ja asjatundjate arvamisele. Sel puhul pole vist küll huvitusest peatuda veidi nende põhimõtete juures, mida soovivad maksma panna uutes karistusseadustes välismaade tunnustatud autoriteedid.

Sarnaseid põhimõtteid väljendab, võib olla, kõige ülevaatlikumalt ülemadmi-

nistratiivkohtunõunik dr. H. Lindenau kirjatükis „Zum künftigen Strafrecht“ (B. Tageblatt nr. 306 s. a.). Dr. Lindenau arvab kokkuvõetult järgmist.

Selleks, et näha ja leida kuriteo juuri inimeses-süüdlases, on olemas kolm võimalust. Esimene tee on bioloogiline — välja minnes kehast —, teine — psüko- loogiline ja kolmas sotsioloogiline isiku- diagnoos. Juristidele tuleb selgeks teha, et ka inimeste hingeelu ripub ära tähtsal määral kehast; tuleb neile selgitada vanaduse, soo, tõu, põlvenemise, psüühiliste ja füüsiliste omaduste päritavuse, kehaehituse tähtsust kriminaalkuritegude toimepanemisel. On ülim aeg arvesse võtta hingeteadlaste uurimiste tulemusi, et avaneks võimalus tähelepanemise alla võtta täiel määral kuritegija iseloom, tema otsuste tekkimine ja elluviimine, tema himude suurus, tema vaimliste võimete piirid jne. On ette näha, et uus teadusharu — psükoanalüüs — saab mängima tähtsat osa sarnastes uurimistes. Olgugi, et sellel teadusharul on praegu veel palju vaenlasi, on siiski selge ja kindel, et tema abil saab heita pilku inimeste hinge ja kui käsitada ettevaatlikult ja teadlikult selle teadusharu tulemusi, siis saab selgitada nii mõnegi kuriteo toimepanemise põhjusi, mis praegu veel pole võimalik, mistõttu ka kohtunikud vaata- vad sageli ebaõigelt mõne kriminaalkuriteo toimepanemisele ehk ei tunnusta ette- toodud motiive, mis süüd pehmendada võivad, kui mittetähtsaid. Veidi paremaks on olukord muutunud viimasel ajal nende motiivide suhtes, mis ühenduses meie aja seltskondliku ja sotsiaalolukor-

raga. Halb kasvatus, majanduslikult väljapääsematu seisukord, korteri puudus, sõja ja revolutsiooni mõju on tegurid, millest enam mööda minna ei saa ka rohelise laua taga.

Eelpooltähendatud abinõusid tuleb kasutada kõigepealt diagnostiliseks otstarbeks, kusjuures peaarõhk tuleb panna nagu arstiteaduseski varajasele diagnoosile, mille abil katsutakse kindlaks teha, kas üks või teine isik ei kaldu kuritegevusele. Tähtis on aga ka n. öelda haiguse kindlaksmääramine isikute juures, kes juba süüteo toime pannud. See võimaldab õige pildi saamist kuritegija isikust, sellega aga ka õiglase karistuse määramist. Mõlemal juhutumisel tuleb hakata teid ja abinõusid otsima isikute parandamiseks: esimesel juhutumisel seisaks eesmärk kuritegevusele asumise ärahoidmises, teisel — inimese iseloomu parandamises, kuritegija kasvatamises. Järgmine seltskonna ülesanne oleks sarnaste isikute isoleerimine, kes seltskonna rahule ja julgeolekule kardetavad; sarnasele isoleerimisele vastab arstiteaduses mõnede raskelt haigete isoleerimine (pidalitõbised, vaimuhaiged jne.). Meie näeme seega, et abinõude kasutamine algab koolist ja kasvatusmajast ning viib üle kohtusaali parandusmajja, karistusmajja ja hoiuasutusse.

Selge on muidugi, et juristidelt ei saa nõuda kõiki selleks tarvilisi teadmisi arstiteaduse, psühholoogia, kasvatamise ja sotsioloogia aladelt. Esiolgu oleks sellest küllalt, kui juristidele selgitatakse kõikide ülaltoodud tegurite tähtsus, nii et jurist, olles, näiteks, kohtunikuks, teab, millal on vaja asja huvides juure kutsuda eriteadlane ja mis eriteadlane nimelt tuleb paluda süüteo selgitamiseks. Ühtlasi peaks jurist oskama hinnata ekspertiisi, seda kasutada, sellest teha tarvilikke järeldusi. Dr. Lindenau on arvamisel, et arenemine selles suunas läheb kord aga veel hoopis kaugemale, s. o. et juristide nii öelda ainuvalitsus kohtus kaob. Tema arvates ei ole siin midagi halba, midagi, mis võiks olla kahetsemisvääriline. Juriidilise haridusega, rippumatu ja tagandamatu kohtunik jääb siiski süüteo harutamisel keskkohaks, juhiks. Kuid eriteadlased — isikud, kes tunnevad inimeste keha ja vaimu — saavad kord mängima tähtsat osa kohtusaalis, saavad üheõiguslikuks juriidilise haridusega kohtunikudega, saavad moodustama tribunaali, millel pole võõrad ega arusaamatud inimeste

eksimised ja kriminaalsüüteod. Sarnasele kolleegiumile tuleb anda võimalus hoopis laiaulatuslikumalt mõjuda karistuse täideviimisele, kui seda võib teha praegune karistusmäärav kohus. Sellega siis oleks loodud väga tarviline ühendus karistuse määramise ja karistuse kandmise vahel. Niisuguse korra hea külg seisaks selles, et kohtuotsuse tegemisel tuleks rõhku panna ainult süüteo fakti kindlaksmääramisele, süüdlase kindlaksmääramisele ja kuritegija isiku iseloomustamisele. Karistuse viis, karistuse määramine on otsuse täidesaatva komitee ülesanne, kelle lahendada on eestkätt küsimus, kas tarvitusele võtta interneerimist, paigutamist parandusmajja või midagi muud seesarnast. See komitee tutvumeks täiel määral kohtualuse isikuga ja võiks peale pikemaajalise arstilise ja pedagoogilise järelevaatuse tulla selgusele, kas on võimalik süüaluse iseloomule mõjuda, s. o. teda parandada või tuleb teda lugeda nende hulka, kes jäävad alaliseks hädaohuks kaaskodanikkudele.

Esimeseks ülesandeks praegusel silmapilgul oleks olemasoleva suure arstiteadusliku-psühholoogilise aparraadi lihtsustamine igapäevase juriidilise töö jaoks, vastastiku koostöötamise edendamine arstiteaduse ja õigusteaduse vahel. Nagu sõjaväeski, peab seetõttu esmalt välja kuulutatama n. öelda kriminalistline mobilisatsioon, et selgusele jõuda olemasolevate jõudude ja siseseadete üle. Viimaseid tuleb täiendada, muuta ja katsuda igapidi hästi ära kasutada, et terve küsimus kord omaks reaalse kuju.

Kui võtta ülikoole, siis peab tähendama, et pea igal pool peetakse loenguid (ühes praktiliste töödega, kui see vajalik ja läbiviidav) kohtuliku arstiteaduse, kriminaal-antropoloogia, psühholoogia üle; nagu need teadusharud annavad ka kõiksugused paljude ülikoolide juures olevad instituudid (kriminalistlised, psühholoogilised jne.) õppivale noorsoole võimalust enam-vähem tutvuneda seaduste vastu eksijate hingeeluga. On aga saanud hariliseks nähtuseks, et juristid-üliõpilased kasutavad õige vähesel määral tähendatud institute ja loenguid oma teadmiste laiendamiseks ja süvendamiseks. Õpitakse väga palju ainult selleks, et sooritada õigel ajal tarvilikud katsed; paistab võõrana, et noored juristid, kellel tuleb õppimisaastatel nii-kui-nii palju tegemist teha definitsioonidega, sõnadega, raamatutega, ei näita suuremat huvi tegeliku

elu probleemide vastu. Üheks tähtsaks selle nähtuse põhjuseks olevat see asjaolu, et puuduvad tarvilikud õppejõud: ülikooli professorid, kes oleksid alalises ühenduses tegeliku eluga, kust nad ammutaksid alati värskaid teateid, täiendaksid seega oma teadmisi ja laiendaksid kuulajate silmaringi.

Välismaail on olemas ka erilised õppekursused tegelikkudele juristidele. Kursuste sihiks on noori õigusteadlasi tutvustada kriminaalõiguse abiteadustega. Samuti tutvustatakse tegelikke juriste: kohtunikke, prokurööre, advokaate kõikide uuendustega kriminalistika alal. Kuid sarnaste kursuste kestuse aeg on harilikult väga piiratud, tundide arv on väikene, nii et tagajärjed tegelikus elus on esialgu veel väikesed. Intensiivsemat tööd sel alal teeb kahtlemata politsei, mis iseenesest ka arusaadav. Politseiametnikkudel, eriti kriminaalametnikkudel tuleb päevast-päeva kokku puutuda kuritegijatega; nemand tunnevad kuritegijate elukombeid, nende töötamisviise, teavad, mis olukorras nad elavad ja tegutsevad, mis neid ajab ikka uuesti kuritegevusele jne. Pole ime, et just politseiametnikkude sulest on ilmunud palju väärtuslikke töid kõnesolevalt alalt. Saksamaal töötab eriti n. nim. „Freie Vereinigung für Polizei- und Kriminalwissenschaft“ energiliselt teadmiste laiendamise suunas noorte politseinikkude keskel. Arvatakse, et alus, mis on pandud tähendatud ettevõtte poolt, kujuneb kindel alusmüüriks politseiakadeemiale. Mõnel pool korraldatakse isegi informatsiooni kursusi politseiasutuste juures kohtunikkudele ja prokuratuuri ametnikkudele, kusjuures politsei kasutada olevad õppeabinõud toovad palju kasu, eriti kriminaalmuuseumid, käekirjade kogud, laboratooriumid, päevapildistamise töötoad, isikukindlakstegemiste abinõude kogud jne.

Kirjandus kõnesolevate küsimuste kohta kasvab alatasa. Põhjapaneva tähtsusega on kahtlemata Franz v. Liszt'i ja Hans Gross'i tööd; esimene neist on kriminoogia looja (teadus kuritegevusest kui sarnasest), teine — kriminalistika looja (teadus, mis rajatud loodusteadusele ja mis käsitleb kuritegude avalikukstegemist ja selle vastu võitlemist). Tähendatud meeste teosed on saanud aluseks praegusaja teadusele kriminaalkuritegude alal, nendele on rajatud lõpuks kõik uuemad tööd.

Juba 1914. a. tegid v. Liszt, Strassmann

ja Lindenau vastavatele preisi ministeeriumidele ettepaneku ellu kutsuda kriminalistline instituut Saksamaal. Märjukirjas, mis sel puhul saadeti asjast huvitatud asutustele ja isikutele, toonitati, et pole vajadust kallihinnaliste uuenduste läbiviimiseks, vaid on vaja ainult süstemaatiliselt ühendada aemasolevaid asutusi, instituute jne., mis olemas ülikooli, kohtute ja politsei juures. Aastane eelarve oli kokku seatud 20.000 s. marga peale, summa, mida tol ajal loeti liig kõrgeks ja mille andmist ei pooldatud seetõttu seal, kust olenes ära vastava raha andmine. Vaheajal aga on hakatud tegutsema hoopis suuremate summadega ja meie võime praegu ainult imestada, et rikas Saksamaa ei leidnud enne ilmasõda 1,8 milj. eesti marka niisuguse instituudi ellukutsumiseks.

Praegu ei seisa küsimus enam ainult erihariduse andmise politseiametnikkudele, nende spetsiaalteadmiste laiendamises, vaid kõikide organite ettevalmistamises uues vaimus, kellel on tegemist kriminaalseadustega. Sarnase sihi saavutamiseks ei aita ühest instituudist — vähemalt suuremates riikides; selleks on vaja luua terve võrk õppeasutusi, mis seisavad ühe üldise keskkoha juhatusel ja töötavad ühes ja samas suunas. Saksamaal tahetakse asja korraldada kohtadel rippuvalt sellest, missugune keskkohast võtab enda peale asja organiseerimise ja juhtimise: kohus või politsei. Igas alljaotuses (kohturingkonnas või maakonnas) tahetakse kõigepealt kiiresti kindlaks teha, mis on olemas kursuste organiseerimiseks kohal: missugused õppejõud, õppeabinõud jne. Tähtsad on esikorras ülikoolide olemasolu alljaotuses, siis instituutide, kohtunikkudele ja politseinikkudele korraldatud kursuste, teaduslikkude seltside, raamatukogude, kriminaalmuuseumide, kõiksuguste asjasepuutuvate kogude jne. olemasolu. Alguses tuleks kohe kokku seada nende isikute nimekiri, kes on huvitatud ameti poolest edasiõppimisest. Keskkohas seatakse kokku õppekava ja uuritakse, kuidas kava teostada kohtadel. Juhtumisel, kui kohal olevad abinõud on puudulikud või vähesed osavõtjate suure arvu tõttu, katsutakse õppeabinõusid täiendada ja õppejõudude kohalesaatmise eest hoolt kanda. Õpetamine on nähtud ette kolme ala kohta: kriminaalbioloogia, kriminaalpsühholoogia ja kriminaalsotsioloogia. Esimene loengute ülesanne seisab kuulajate tutvustamises kuritegude põhjustega ja ku-

ritegude ärarippuvusega üldisest seltskondlikust elust. Seejuures ei taheta muidugi õpetada laiaulatuslikult palju teadusi, vaid kaasa aidata edurikkale koostöötamisele ekspertidega. Järgmiseks ülesandeks on hoolekanne selle kohta, et saaks ette valmistatud küllaldaselt suur arv kohtueksperte, et saaks asutatud tarvilisel määral uurimisinstituute ja asitöenduste kogumiskohti. Lõuna-Saksamaal on olemas juba pikemat aega erilised uurimiskohad, kus uuritakse vangide elu, nende poolt toimepandud kuritegude põhjusi jne. Esiolgu on sarnased uurimiskohad väga tähtsad, sellega on vähemalt tehtud algus asja selgitamisel üldse, kuid neist ei jätka kaugeltki. Tuleb meeles pidada, et siin uuritakse ainult elukutselistesse kuritegijatesse puutuvaid küsimusi, mis iseenesest tähtis, sest uurimise alla langevad seega kardetavamaid kuritegijaid. Tulevikus peab aga selgitama ka nende süütegijate elu-olu, kes esimest korda sattunud kohtupingile. Just esimene kuritegu ja selle toimepanemise tagajärjel kohtu alla sattumine on psükooloogiliselt väga tähtis — see mõjub süüaluse terve edaspidise elukäigu peale ja väga tihti oleneb esimese karistuse kand-

misest, kas isik saab elukutseliseks kuritegijaks või mitte.

Mõistagi ei ole võimalik kõiki juhtumisi uurida, mis viivad ühe või teise isiku kohtu alla. Välja langevad kõik era-kaebused, kõik väikesed üleastumised ja eksimused määruste ja seaduste vastu. Kuid välja peavad langema ka paljud raskemad süüteod, kas või ainult seetõttu, et uurimised lähevad palju maksma, samuti seepärast, et oleks raske kõiki süüaluseid sundida läbi tegema katseid, nii füüsilisi kui psüühilisi. Kuid raskete kuritegude puhul tuleb liikuma panna terve uurimis-aparaat — seda nõuab üldine huvi. Oleks soovitatav, kui n. öelda keskmise tähtsusega juhtumiste valgustamiseks töötataks välja lihtsustatud uurimismeetod. Kergeti arusaadavate tabelite, küsimuslehtede ja vastavate instruksioonide põhjal, mis antakse politseiametnikkudele ja kõigepealt vangimajade, parandusmajade jne. ametnikkudele, võiksid alluvad ametnikud ise koguda tarvilikku materjali. Samuti suudaksid need ametnikud ette võtta hädatarvilikke mõõtmisi. Ettevalmistustöö sellele oleks ülalmainitud keskkoha ülesandeks.

Politseikoerte kasvatus- ja õppeasutuse korraldus.

(4. juulil s. a. siseministri poolt maksuma pandud.)

1. Politseikoerte kasvatus- ja õppeasutuse ülesandeks on kasvatada ja õpetada koeri kriminaalpolitsei ametkohtade jaoks. Võimalust mööda võtab asutus kasvatamisele ja õpetamisele ka politseiametnikkude isiklikke koeri, tingimustel, mis loeteldud allpool.

2. Asutuse kulud kaetakse siseministeeriumi eelarvest politsei alal; asutuse personaal moodustatakse kriminaalpolitsei koosseisust.

3. Asutuse koosseis on: asutuse juhataja, kelle kohused pannakse politseidirektori poolt ühe kriminaalkomissari peale ja kasvataja-instruktor, kes asutuse juhataja ettepanekul määratakse politseidirektori poolt kriminaalpolitsei koosseisudes ettenähtud ametnikkude hulgast.

4. Asutuse juhataja ülesandeks on: koerte kasvatus- ja õppekava kokkuseadmine, kasvatus ja õppetöö üldine juhtimine, kasvatamiseks ja õpetamiseks kõlbuliste kutsikate väljavalik, dressuuri läbi teinud koerte teenistuskõlblikkuse

hindamine, kohtadele saadetud koerte järeldressuuri ja töövõime kontrollimine, koerte tõuraamatu pidamine, asutuse majanduse (juhtimine,) arvepidamine ja aruandmine. Kasvataja-instruktori ülesandeks on: koerte eest hoolitsemine ja nende tegelik õpetamine ning asutuse päevaraamatute pidamine. Tema hoole all seisab asutuse inventar. Asutuse kasvatus- ja õppeprogrammi kinnitab politseidirektor. Asutuse juhataja kannab politseidirektorile ette märgatud puudustest kohtadele saadetud koerte järeldressuuris ja töövõimes.

5. Kasvatamisele ja õpetamisele tulevate koerte arvu määrab kindlaks politseidirektor. Samuti kuuluvad politseidirektori otsustamisele politseiametnikkude sooviavaldused nende isiklikkude koerte kasvatus- ja õpetamisele võtmisest.

6. Õppeasse jõudnud noorte koerte väljaõpetamiseks korraldatakse asutuse juures aeg-ajalt kursusi. Tähenadatud

kursustele komandeeritakse koerte arvule vastavalt kriminaalpolitsei ametnikke, kes peale kursuse läbitagemist jäävad neile määratud koerte juhtideks. Kursuste aja määrab asutuse juhataja ettepanekul politseidirektor.

7. Peale kursuse läbivõtmist korraldatakse koertele ja juhtidele katse. Katsekomisjoni kuuluvad: politsei peavalitsuse esitaja esimehena, liikmetena — kasvatus- ja õppeasutuse juhataja ning kohaliku prefektuuri esitaja. Katsekomisjoni poolt teenistuskõlbulisteks tunnustatud koerte juhtidele antakse asutuse juhataja poolt sellekohane tunnustus ja koerad saadetakse kohtadele.

8. Kõik kohtadele määratud politseikoerad jäävad kasvatus- ja õppeasutuse järelevalve alla; tulevad koerte töötamises peale esimest dressuuri puudused ilmsiks, siis nõutakse nad asutuse juhataja ettepanekul politseidirektori poolt määratavale täienduskursusele.

9. Kasvatus- ja õppeasutuses peetakse järgmised raamatud: koerte nimestik,

tõuraamat (paaritamisraamat), päeva- raamatud, lauajuhendid ja varanduse nimekiri.

Tingimused politseiametnikkude isiklikkude koerte kasvatus- ja õpetamisele võtmisest:

a) Politseiametnik, kes soovib anda oma koera politseikoerte kasvatus- ja õppeasutusse kasvatamisele või õpetamisele, esineb sellekohase kirjaliku soovivaldusega kasvatus- ja õppeasutuse juhatajale. Sooviavalduses peab olema tähendatud: koera tõug (suguvõsa tunnustus, kui see olemas), vanus, ametniku teenistuskohat ning mis otstarbeks soovitakse koera kasvatada ja õpetada. b) Kasvatamiseks võetakse koeri ühe kuu vanuselt kuni aasta vanuseni, ainult õpetamiseks — üheksa kuu vanuselt kuni kahe aasta vanuseni. d) Enne asutusse vastuvõtmist vaadatakse koerad arsti poolt läbi; vastu võetakse ainult terved koerad. e) Asutuses viibimise aja eest võetakse koera ülespidamiseks tasu asutusele kinnitatud toidunormi suuruses.

Ametlik osa.

Käsukiri 7. juulist s. a. nr. 72 siseministeeriumile.

Politseiametnikkude teenistusoskuse kontroleerimisest.

Ülevaate saamiseks politseiametnikkude teenistusoskusest ja -võimetest tehakse ülesandeks korraldada aeg-ajalt ametnikkude teadmiste ja oskuste katsumisi.

Ühel ajal katsumistega tuleb korraldada võimalust mööda referaate tähtsamatest või arusaamatusi tekitavatest teenistusküsimustest.

Katsumiste kord määratakse kindlaks järgmiselt:

I. Katsumiste liigitelu.

Katsumiseks jaotatakse ametnikud kolme liiki.

Esimesse liiki kuuluvad: kordnikud, vanemkordnikud, allkonstaablid ja kriminaal- ning poliitilise politsei agendid.

Teise liiki kuuluvad: konstaablid, vanemagendid kriminaal- ja poliitilisest politseist ning asjaajajad ja sekretärid.

Kõrgemad ametnikud, moodustades kolmanda liigi, kuuluvad katsumisele igakord siseministri erikorralduse järele.

II. Katsumiste aeg ja koht.

Katsumisi korraldatakse 1—2 korda aastas. Katsumise aeg tehakse ametkonnale teatavaks 4 kuud ette, kusjuures täpne katsumispäev antakse teada nädal enne katsumisi.

Järjekordse katsumise aja ja päeva määrab kindlaks:

I liigis — prefekt või iseseisev abiprefekt oma äranägemisel või politseidirektori ettekirjutusel.

II liigis — politseidirektor.

Omavalgatusel määratud katsumisest prefekt teatab politseidirektorile esitaja kohalesaatmiseks.

Katsumiskoht määratakse: I liigile — prefekti poolt kohas, mis katsealustele lähemal, et hoida ametnikkude hulgalisi komandeerimisi kauge maa tagant; II liigis — politseidirektori poolt.

III. Katsealuste nimekirjad.

Väljakuulutatud järjekordsele katsumisele kuuluvate ametnikkude nimekiri seatakse kokku katsumiste korraldaja poolt. Katsealuste arv oleneb ametkonna suuruselt, kusjuures üks nimekiri ei või sisaldada üle 35 ametniku.

Katsealuste nimekiri avaldatakse üks nädal enne katsumispäeva.

IV. Katsekomisjon.

Katsekomisjoni määrab katsete korraldaja.

Katsekomisjon koosneb:

I liigis: esimees — prefekt või abiprefekt, liikmed — 2 politseikomissari, kriminaal- ja poliitilisest politseist, kummagist 1 esitaja, vähemalt vanemassistendi ametastnes ja politsei peavalitsuse esitaja politseidirektori määramisel;

II liigis: esimees — politseikooli direktor, liikmed — 2 politseiinspektorit, kohaline prefekt või iseseisev abiprefekt, kriminaal- või poliitilise politsei komissar. Komisjonist võib osa võtta ka kohaline prokuratuuri esitaja.

V. Ained.

Katsumiste aluseks on: I liigis — politseikooli alama klassi õppekava, II liigis — politseikooli kõrgema klassi õppekava.

Politseikooli õppekavadest jäetakse katsumistel välja kodumaa ajalugu ja maateadus, kuna eesti keeles katsutakse ainult õigekirjutuse oskust.

Katsumistel pandagu pearõhk õppekavas ettenähtud ainete praktilisele käsitlusoskusele, arvestades sealjuures katsealuse teenistuskohaga (maal, linnas; välis-, kriminaal-, poliitilises politseis) ja teenistusastmega. Allkonstaablilt ja agentidelt tuleb nõuda ka juurdluse toimetamist (kirjatöö).

VI. Teadmiste hindamine.

Katsealuste teadmised hinnatakse viiestmelise numbrisüsteemiga — 1—5, kusjuures numbrid tähendavad: 1 — väga nõrk, 2 — nõrk, 3 — rahuldav, 4 — hea, 5 — väga hea. Numbrid tuleb panna välja iga aine kohta eraldi. Hindamislehest saadetakse üks eksemplar politseidirektorile, kuna väljavõtte katsekomisjoni esimehe allkirjaga iga katsealuse teadmiste hindamisest paigutatakse tema teenistuskausta.

Katsealused, kes näidanud katsumistel kõikides õppeainetes mitte alla rahuldavaid teadmisi ja oskusi, vabastatakse katsumistest sama õppekava järele vähemalt lähema viie aasta jooksul.

Käsu kirjaga 11. juulist s. a. nr. 73 sise-ministariumile

on avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 6. juulist s. a. (prot. nr. 67 p. XI):

„Juhtnööriks võtta, et puhkusi riigiteenijatele tuleb võimaldada eestkätt neil aastaaegadel, mis ei ole eriliselt seotud vastava riigiteenija peategevusalaga; kui niisugune side puudub, siis puhkust võimaldada ajajärgul 1. maist kuni 1. septembrini.“

Politseidirektori käsu kirjaga 11. juulist s. a. nr. 11.

Siseministri käsu kirja 4. juulist s. a. nr. 72. täitmiseks on määratud teenistusoskuse katsumised konstaablitele, kriminaal- ja poliitilise politsei vanemagentidele, kõigile sekretäridele ja asjaajajatele 15. novembrist kuni 15. detsembrini s. a.

Määratud ajaks peavad katsumisele ette valmistuma kõik loeteldud ametnikud, arvatud välja politseikooli kõrgema klassi lõpetajad.

Politsei juhtivatele ametnikkudele kohtadel on tehtud ülesandeks tarbekorral võimalust mööda olla abiks ettevalmistajale ettevalmistuse parimaks korradamineks.

Vabariigi valitsuse otsusega 6. juulist s. a. on Eesti ajakirjanikkude liidu juhatusele luba antud 1. jaanuaril 1928. a. ehk 27. novembril 1927. a., juhtumisel, kui viimaseks tähtpäevaks piletid müüdnud, rahalist loteriid viie miljoni marga väärtuses toime panna Eesti ajakirjanikkude haige- ja paiukikassa põhivaraks, ajakirjanikkude kodu korraldamiseks ja ajakirjanduslise keskraamatukogu soetamiseks.

Väljaloomimine peetakse „Estenia“ kontsertsaalis. Piletite arv 50.000, piletihind à 100 marka. Võite on: 1 võit 1.000.000 mk., 1 — 100.000, 1 — 50.000, 2 — 25.000, 2 — 15.000, 5 — 10.000, 8 — 5000, 10 — 3000, 20 — 1000, 40 — 500, 100 — 250 ja 850 — 100 mk., kokku 1040 võitu 1.500.000 marga väärtuses.

Politsei peavalitsuse poolt luba välja antud 9. juulil s. a.

Politsei peavalitsuse poolt

on 11. juulil s. a. load antud: 1) firma G. v. Kürten'ile, Tallinnas, Pikk t. nr. 55, õhkpüssidega kauplemiseks, maksvusega kuni 11. juulini 1928. a. ja 2) Hugo Märdi p. Mägraken'ile — laskeriistade parandamiseks omas töökojas Tapal. Rohelisel tän., maksvusega 11. juulini 1928. a.

Politsei peavalitsuses on registreeritud juudikeelne ajakiri „Arbeter Gedank“. Nimetatud ajakiri hakkab ilmuma Tallinnas, üks kord kuus. Väljaandja ja vastu-

tav toimetaja — Siimon Perlmann. Ajakiri „Arbeter Gedank“ trükitakse Tartus, R. Selmanovitshi trükikojas.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i .

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- Meitel, Samuel Mihkli p., reservitunnistus, v. a. 2-se diviisi suurtükiväe 2. grupi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 1497. (5768)
- Stepanov, Vassili, Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 4. 4. 24 a. nr. 5606/9259. (6329)
- Kuum, Karl Ado p., hobusepass, v. a. Sauga vallaval. 27. 1. 21 a. nr. 236. (6701)
- Koftitsky, Karl Karli p., hobusepass, v. a. Lihula vallaval. 12. 5. 22 a. nr. 830. (6705)
- Kruus, Voldemar Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. piirivalve valits. ülemalt 1. 3. 26 a. nr. 609. (6706)
- Koppel, Johannes Madise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna tagavara polgu ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 11665. (6707)
- Karu, Mihkel Mihkli p., laskeriistaluba, v. a. Lääne maak. pol. ülemalt 7. 3. 24 a. nr. 250. (6710)
- Grandt, Kristjan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Korraldusvalits. (7125)
- Korkin, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. diviisi intendandi valits. 21. 5. 20 a. nr. 2723/7774. (7128)
- Ratiste, Jüri Hansu p., laskeriistaluba nr. 677, v. a. Pärnu prefektilt. (7132)
- Luts, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. üksiku jalaväe pataljoni ülemalt 19. 9. 21 a. nr. 12046.
- Hindo, Eduard-Aleksander Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe ja K. L. ülemalt 30. 10. 20 a. nr. 12856. (9421)
- Simson, Ado Intsu p., hobusepass, v. a. Urvaste vallaval. 9. 8. 23 a. nr. 23. (9427)
- Janson, Johannes, laskeriistaluba, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 5. 1. 24 a. nr. 9. (3213)
- Schenk, Vladimir Konstantini p., laskeriistaluba, v. a. Tall. 1. pol. ülemalt 19. 2. 25 a. nr. 346. (3215)
- Eidok, Johannes Ado p., laskeriistaluba, v. a. Tall. linna politsei ülemalt 4. 9. 25 a. nr. 1871. (3221)
- Niggol, Johannes Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjakooli ülemalt 3. 8. 20 a. nr. 5740. (3222)
- Alt, Karl Augusti p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendi Kalevi pat. 2. kompaniist. (3224)
- Kütt, Anton Hansu p., hobusepass, v. a. Sauga vallaval. 13. 1. 21 a. nr. 54. (3743)
- Goldschmidt, Jakob Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 25 a. nr. 3444. (3744)
- Johanson, Voldemar Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Kuperjanovi partis. rügemendi ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 1031. (3745)
- Annu, Friedrich Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 19. 5. 21 a. nr. 9530. (3751)
- Pihlak, Madis Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus nr. 213. (5461)
- Eksin, Martin Osipi p., hobusepass. (5461)
- Jõgi, Bernhard Madise p., laskeriistaluba nr. 2359/12217. (5461)
- Gorshanov, Agafon Ivani p., hobusepass. (5461)
- Kikas, Paul Joosepi p., hobusepass nr. 550. (5461)
- Leesik, Karl Peetri p., laskeriistaluba, v. a. Tartu-Valga prefektilt 29. 1. 27 a. nr. 4000. (5752)
- Kotkas, Jaan Anna p., reservitunnistus, v. a. L.-r. soomusrong nr. 3 ülemalt 10. 8. 20 a. nr. 3060. (5749)
- Kaarna, Karl Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. E. V. sõjakoolist 8. 4. 20 a. nr. 2172. (5767)
- Lindal, Priidik, laskeriistaluba, v. a. Lääne-Saare prefektilt 2. 2. 26 a. nr. 72, maksvusega 25. 1. 29 a. (7633)
- Flink, Eduard, laskeriistaluba, v. a. Lääne-Saare prefektilt, nr. 1544. (7637)

- Brunberg, Nikolai, E. V. välispass, v. a. E. V. konsuli poolt Rotterdamis 24. 4. 24 a. nr. 39/2. (7645)
- Tõrva, Vladimir Johani p., reservitunnistus, v. a. Pioneerpataljoni ülemalt 1. 10. 25 a. nr. 5014. (7423)
- BorISOv, Samuel Ivani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe komisjonilt 28. 6. 19 a. (3431)
- Mägi, August Jakobi p., v. a. maasaamise tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 17. 1. 24 a. nr. 14. (3433)
- Mulla, Aleksander Jaani p., maasaamise tunnistus, v. a. Viru kaitseväe ringkonna ülemalt 24. 9. 26 a. nr. 3281. (3437)
- Dukalski, Ivan Ivani p., laskeriistaluba, v. a. Rakvere-Paide prefektilt 26. 3. 26 a. nr. 1316. (3442)
- Leemet, Johannes Jaani p., reservitunnistus, v. a. 7. jalaväe polgu ülemalt 19. 8. 21 a. nr. 6392. (7437)
- Lindal, Priidik, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 3. 1. 21 a. nr. 37. (7624)
- Ringen, Adam Johani p., Nansen'i pass, v. a. politsei peavalits. 28. 3. 25 a. nr. 15757/1507.
- Piepenberg, Ernst Konstantini p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 3. 12. 24 a. nr. 3755.
- Meltsas, Johannes Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 4. suurtükiväe grupi ülemalt 1. 12. 24 a. nr. 2368. (8496)
- Miller, Edgar Juliuse p., teenistusteht, mis kokku seatud 7. jalaväe rügemendi ülemalt 12. 2. 24 a. (8497)
- Korela, Ilja Aleksei p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide diviisi intendantide valits. 27. 4. 20 a. nr. 3693. (6239)
- Rohing, Ivan Aleksei p., hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. 16. 2. 21 a. nr. 859. (6263)
- Akulin, Vassili Ivani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala partisaanide polgu üll. 16. 9. 20 a. nr. 1302/14998.
- Maiveldt, Karl, v. a. Vaikna vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 505. (7630)
- Leithal, Aleksander, v. a. Lähtru vallaval. 25. 4. 20 a. nr. 307. (7631)
- Parst, Rudolf, v. a. Võnnu vallaval. 29. 5. 22 a. nr. 557. (7632)
- Kuuskmann, Mihkel, v. a. Sutlepa vallaval. 27. 1. 21 a. nr. 396. (7635)
- Pedruk, Katariina, v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 1045. (7636)
- Flink, Eduard, v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 1351. (7637)
- Trumberg, Gustav, v. a. Palivere vallaval. 3. 3. 21 a. nr. 150. (7642)
- Neemann, Kustas, v. a. Vaikna vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 527. (7643)
- Kirschmann, Katariina, v. a. Kolovere vallaval. 9. 2. 20 a. nr. 305. (7644)
- Aron, Martin, v. a. Alliku vallaval. 9. 4. 26 a. nr. 3813. (8364)
- Meltsas, Johannes Johani p., v. a. Võru jsk. politsei komissarilt 28. 10. 26 a. nr. 347. (8496)
- Linnas, Aliide Johani t., v. a. Esna vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 500. (8534)
- Igarik, Maali Jüri t., v. a. Võhmuta vallaval. 7. 8. 26 a. nr. 74. (8533)
- Korela, Ilja Aleksei p., Satserinna vallaval. 19. 12. 24 a. nr. 384. (6239)
- Kivikompp, Peeter Filipi p., v. a. Järvesuu vallaval. 12. 5. 23 a. nr. 178. (6270)
- Zeppit, Amalie Jaani t., v. a. Satserinna vallaval. 12. 9. 24 a. nr. 277. (31)
- Hahajev, Matvei Ignati p., Slobodka vallaval. (44)
- Saren, Praskovja Filipi t., v. a. Mäe vallaval. 26. 2. 23 a. nr. 37. (46)
- Veeber, Leena, v. a. Nõmküla vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 158. (4567)
- Rosenstein, Aleksander Jakobi p., v. a. Küti vallaval. 15. 1. 20 a. nr. 180.
- Nõges, Salme Hansu t., v. a. Abja vallaval. 12. 2. 26 a. nr. 31.
- Pannel, Rosalie Augusti t., v. a. Kalaste vallaval. 17. 11. 25 a. nr. 282.
- Kollo, Ida Jüri t., v. a. Voka vallaval. 7. 10. 24 a. nr. 80.
- Kaps'ta, Liisa Hansu t., v. a. Rakvere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 414.
- Padernik, Jaan Johani p., v. a. Pati vallaval. 1. 7. 20 a. nr. 715.
- Männi, Anton Otto p., v. a. Viru-Maidla vallaval.
- Kiviselg, Mart Hansu p., v. a. Voltveti vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 435.

Kaotatud

Adolf Reinberg'i revolver „Browning“, kal. 7,65.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Einberg, Aleksander, v. a. Vaikna vallaval. 4. 5. 20 a. nr. 723. (7629)
- Gjardmann, Aleksander, v. a. Passlepa vallaval. 26. 1. 21 a. nr. 466. (7634)

- Oiev, Marie Karli t., v. a. Pajusi vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 533.
- Tikkar, Mart Tõnu p., v. a. Adavere vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 34.
- Kruusmann, Pauliine Joosepi t., v. a. Rütikvere vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 258.
- Peet, Linda Karli t., v. a. Kohtla vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 564.
- Härg, Aleksander Jaani p., v. a. Ravila vallaval. 29. 2. 20 a. nr. 525.
- Sepp, Jaan Jaani p., v. a. Kuivajõe vallaval. 6. 2. 20 a. nr. 435.
- Uidaküll, Hans Hansu p., v. a. Ravila vallaval. 30. 1. 20 a. nr. 304.
- Vaik, Martin Hansu p., v. a. Alavere vallaval. 23. 8. 21 a. nr. 810.
- Abrams, Aleksander Hansu p., v. a. Alavere vallaval. 3. 5. 20 a. nr. 703.
- Vahtrus, Johannes Priidiku p., v. a. Kõnnu vallaval. 21. 8. 20 a. nr. 1187.
- Anni, Taavet Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 3170.
- Kruusement, Gustav Mihkli p., v. a. Ravila vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 127.
- Kruusmann, Heinrich Augusti p., v. a. Peningi vallaval. 24. 8. 23 a. nr. 104.
- Teras, Jaan Tõnu p., v. a. Kabała vallaval. 25. 1. 20 a. nr. 422.
- Vestenber, Hilda Tõnu t., v. a. Kodasoo vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 530.
- Lambot, Adele Juliuse t., v. a. Kodasoo vallaval. 9. 1. 20 a. nr. 388.
- Liikmann, Aleksander Kristjani p., v. a. Anija vallaval. 1923 a. nr. 54.
- Kalbas, Mihkel Peetri p., v. a. Kõo vallaval.
- Sohi, August Villemi p., v. a. Soosaare vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 113.
- Lehtens, Jaan Tõnu p., v. a. Imavere vallaval. nr. 198.
- Stutenmeister, Aleksander Joosepi p., v. a. Imavere vallaval. nr. 431.
- Rand, Marie Jaani t., v. a. Rakvere vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 134.
- Valdok, Heinrich Jaani p., v. a. Rakvere linna pol. jsk. 26. 5. 20 a. nr. 5276.
- Steinfelds, Bernhard Aleksandri p., v. a. Nõmme pol. jsk. ülemalt 30. 4. 23 a. nr. 234.
- Meinvaldt, Julius Jakobi p., v. a. Nõmme pol. jsk. ülemalt 8. 6. 22 a. nr. 3095.
- Veelmann, Sophie Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 2. 3. 20 a. nr. 8364.
- Pöder, Peeter Haini p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 7. 10. 24 a. nr. 1624.
- Sahtel, Ida Johani t., v. a. Anija vallaval. 7. 2. 20 a. nr. 113.
- Kurik, Arkadius Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 19. 6. 24 a. nr. 1024.
- Brus, Eva Andrei t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 19. 5. 22 a. nr. 659.
- Ivan, Karl Hindreku p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 30. 4. 21 a. nr. 15805.
- Kirkmann, August Anna p., v. a. Vana-Vändra vallaval. 1921 a. nr. 1313.
- Jürgenson, Erna Johani t., v. a. Tall. linna pol. 2 jsk. ülemalt 1924 a. nr. 1475.
- Kesner, Olga Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 2. 3. 20 a. nr. 10381.
- Tamm, Terese Tõnu t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 26. 6. 22 a. nr. 134.
- Suga, Eduard Hansu p., v. a. Nõmme pol. jsk. ülemalt 8. 1. 26 a. nr. 14.
- Luike, Karl Liisa p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 7. 1. 20 a. nr. 6035.
- Pahk, Leena Toomase t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 10. 12. 20 a. nr. 7096.
- Rüter, Alice Antoni t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 1212.
- Tuttelberg, Sergei Pauli p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 26. 8. 22 a. nr. 18204.
- Värk, Lembit Johani p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 1923 a. nr. 2477.
- Kolkman, Aleksander Nikolai p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 6. 9. 23 a. nr. 1745.
- Märk, Helenõ Peetri t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 25. 11. 19 a. nr. 839.
- Onkson, Leontiine Vassili t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 6. 3. 24 a. nr. 411.
- Käspõr, Hans Andrese p., v. a. Pajusi vallaval. 18. 3. 20 a. nr. 701.
- Kullamaa, Jaan Madise p., v. a. Jõhvi vallaval. 1926 a.
- Reinvald, Anton Ado p., v. a. Jõhvi alevival. 1. 11. 21 a. nr. 101.
- Paju, Jaan Johani p., v. a. Uue-Kariste vallaval. 7. 2. 19 a. nr. 392.
- Pürg, Hans Hansu p., v. a. Karksi vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 66.
- Mongulson, Hilda Hendriku t., v. a. Pornuse vallaval. 5. 10. 22 a. nr. 98/529.
- Akerberg, Anton Jüri p., v. a. Polli vallaval. 3. 4. 26 a. nr. 26/29173.
- Kaur, Jüri Mihkli p., v. a. Võisiku vallaval. 26. 2. 21 a. nr. 1218.
- Uuma, Johanna, v. a. Vohnja vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 500.
- Kaup, Elisabeth Pauluse t., v. a. Vajvara vallaval. 15. 9. 23 a. nr. 209.
- Kinn, Mari Mihkli t., v. a. Illuka vallaval. 4. 7. 22 a. nr. 1319.

- Piepenberg, Gerhard Emili p., v. a. Jõhvi alevival. 12. 5. 23 a. nr. 95.
- Madisson, Johan Peedu p., v. a. Kilingi-Nõmme alevival. 8. 3. 20 a. nr. 502.
- Sakslad, Aleksander Leena p., v. a. Püssi vallaval. 2. 8. 19 a. nr. 1116.
- Tamm, August Hansu p., v. a. Rutikvere vallaval. 8. 8. 27 a. nr. 12.
- Torneo, Aleksander Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. 2 jsk. ülemalt 17. 6. 24 a. nr. 843/167028.
- Vares, Mihkel Jakobi p., v. a. Haljala vallaval. 28. 9. 20 a. nr. 1132.
- Meisner, Aleksander Johannese p., v. a. Haljala vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 466.
- Sikka, Leena Kristjani t., v. a. Haljala vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 225.
- Luhe, Johannes Aleksandri p., v. a. Haljala vallaval. 18. 11. 21 a. nr. 1259.
- Kelvaldt, Eduard Johannese p., v. a. Haljala vallaval. 17. 2. 22 a. nr. 1302.
- Vendemann, Julise Joosepi t., v. a. Aasperes vallaval. 26. 10. 20 a. nr. 1720 (1790).
- Abramson, Hermiine Hansu t., v. a. Aasperes vallaval. 10. 2. 20 a. nr. 1288.
- Krejus, Nigulas Jaani p., v. a. Iisaku vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 175.
- Porkol, Eduard Mihkli p., v. a. Illuka vallaval. 27. 7. 20 a. nr. 1116.
- Freiberg, Emma Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 17. 3. 23 a. nr. 725. (28408)
- Õunmann, Jakob Jakobi p., v. a. Kloostri vallaval. (28409)
- Otsa, Alma Jaani t., v. a. 2 jsk. politseikomissariit Tallinnas 1926 a. (28410)
- Põldmar, August Augusti p., v. a. raudteepolitsei ülemalt 10. 12. 25 a. nr. 289/14350. (28411)
- Moisejev, Sofie Aleksandri t., v. a. Jõhvi vallaval. 25. 10. 21 a. nr. 1534. (28412)
- Kütt, Ella Markuse t., v. a. raudteepol. ülemalt nr. 5522. (28425)
- Tõnisman, Mart Hansu p., v. a. Kaisma vallaval. 12. 3. 22 a. nr. 83. (32599)
- Riimann, Helmi-Helene Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt. (38400)
- Kahu, Leena Jaagu t., v. a. Loodi vallaval. 15. 7. 19 a. nr. 75.
- Võsa, August Hansu p., v. a. Tarvastu vallaval. 30. 4. 20 a. nr. 1457.
- Vittenbergas, Leontiine Ado t., v. a. Vidruka vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 70.
- Simson, Anna Johani t., v. a. Taevere vallaval. 1920 a. nr. 10.
- Rüütel, Peet Jaani p., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 234.
- Suster, Peeter Kadri p., v. a. Abjallaval. 1. 12. 19 a. nr. 360.
- Reilson, Mari Mardi t., v. a. Uue-Võidu vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 367.
- Johanson, Emilie Peedu t., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 711.
- Soobel, Mari Ado t., v. a. Kuimetsa vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 272.
- Leinbok, Matt Peetri p., v. a. Riidaja vallaval. 28. 4. 27 a. nr. 20.
- Anninkoff, Ann Hendriku t., v. a. Holstre vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 629.
- Piil, Liisa Jaani t., v. a. Holstre vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 429.
- Kala, Nikolai Vladimiri p., v. a. linna pol. komissariit Viljandis 15. 1. 27 a. nr. 3320.
- LaaS, Helene Matsi t., v. a. Tarvastu vallaval. 23. 12. 24 a. nr. 358.
- Toss, Hans Matsi p., v. a. Öisu vallaval. 22. 1. 25 a. nr. 136.
- Maling, Theodor Johani p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 8. 4. 20 a. nr. 6330.
- Rühka, Aliide Taaveti t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 20. 3. 26 a. nr. 2605.
- Hammer, Julie Jaani t., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 137.
- Apart, Johan Jaani p., v. a. Holstre vallaval. 7. 12. 22 a. nr. 3.
- Seemen, Tõnis Tõnise p., v. a. Vanasuislepa vallaval. 12. 6. 21 a. nr. 33.
- Nilson, Mart Peedi p., v. a. Sürgavere vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 644.
- Köbler, Reet Johani t., v. a. Heimtali vallaval. 21. 4. 20 a. nr. 319.
- Saul, Hendrik Hansu p., v. a. Puiatu vallaval. 20. 11. 20 a. nr. 446.

KUULUTUS.

Kopli jaoskonna politsei abikomissar Tallinnas annab teada, et 19. juulil 1927. a. kell 11 hommikul müüakse Vene tehases nr. 108, krt. 13,

ENAMPÄKKUMISEL

Elfriede Rimmel'i päralt olev varandus, mis koosneb pruugitud suurest puhvet-kapist, pruugitud riidekapist ja maalitud pildist raamiga „laev öösisel merel“, hinnatud 1100 marga peale, 1924. a. puhtakasumaksu sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 19. juulil 1927.

Pakkumine algab hinnatud summast. Koplis, 12. juulil 1927. a.

Nr. 0385.

Teliskopli jsk. politsei abikomissar.